

QUYỀN TỰ DO TÍN NGƯỠNG VÀ TÔN GIÁO

1 THÔNG TIN, SỰ KIỆN

Tình hình tôn giáo ở Việt Nam

• Việt Nam là một nước có nhiều loại hình tín ngưỡng, nhiều tôn giáo (Phật giáo, Thiên Chúa giáo, đạo Cao Đài, đạo Hoà Hảo, đạo Tin Lành, đạo Hồi...), với khoảng gần 80% dân số có đời sống tín ngưỡng, tôn giáo. Số tín đồ của các tôn giáo chiếm khoảng 1/4 dân số cả nước và phân bố rải rác từ Bắc đến Nam, có cả trong vùng người Kinh và trong vùng đồng bào các dân tộc ít người.

Tuyệt đại đa số đồng bào các tôn giáo ở nước ta là người lao động, có tinh thần yêu nước, tinh thần cộng đồng, có quá trình gắn bó với cách mạng, góp nhiều công sức cho sự nghiệp giải phóng và xây dựng đất nước. Trong hai cuộc kháng chiến, hàng chục vạn thanh niên có đạo đã tham gia chiến đấu và nhiều người đã anh dũng hi sinh vì sự nghiệp giải phóng dân tộc. Trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, nhiều tín đồ và giáo sĩ đã nhận thức đúng và thực hiện tốt chính sách, pháp luật của Nhà nước, họ đã làm tốt cả việc đạo và việc đời.

Tuy nhiên, một số người có tín ngưỡng, tôn giáo do trình độ văn hoá thấp, còn mê tín, lạc hậu, thậm chí cuồng tín nên đã bị kích động, bị lợi dụng vào những mục đích xấu. Còn có người lợi dụng tôn giáo, lợi dụng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo để hành nghề mê tín, tiến hành các hoạt động trái với chính sách tôn giáo và pháp luật của Nhà nước ta, để thu lợi cá nhân, gây tổn hại đến lợi ích quốc gia, dân tộc, gây ra những hậu quả xấu đến sức khoẻ, tài sản và tính mạng của công dân.

Phỏng theo **Mai Trọng Phụng** và **Vũ Ngọc Sâm**
(*Tôn giáo, tín ngưỡng hiện nay*, Trung tâm Thông tin tư liệu
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội, 1996)

Đảng và Nhà nước ta luôn quan tâm đến tôn giáo, đã có những chủ trương, chính sách thích hợp với tôn giáo trong từng thời kì. Điều đó được thể hiện trong những tài liệu sau đây :

- Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam khoá VIII đã khẳng định : “Tôn trọng tự do tín ngưỡng và không tín ngưỡng của dân, bảo đảm cho các tôn giáo hoạt động bình thường trên cơ sở tôn trọng pháp luật. Thực hiện nhất quán chính sách đại đoàn kết dân tộc... Đồng thời tuyên truyền giáo dục khắc phục mê tín dị đoan ; chống việc lợi dụng tôn giáo, tín ngưỡng thực hiện ý đồ chính trị xấu.

Chăm lo phát triển kinh tế - xã hội, giúp đỡ đồng bào theo đạo xoá đói, giảm nghèo, nâng cao dân trí, chăm sóc sức khoẻ, xây dựng môi trường văn hoá, thực hiện tốt trách nhiệm công dân đối với Tổ quốc”.

- Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 1992, Điều 70 quy định :

“Công dân có quyền tự do tín ngưỡng, theo hoặc không theo một tôn giáo nào. Các tôn giáo đều bình đẳng trước pháp luật.

Những nơi thờ tự của các tín ngưỡng, tôn giáo được pháp luật bảo hộ.

Không ai được xâm phạm tự do tín ngưỡng, tôn giáo hoặc lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo để làm trái pháp luật và chính sách của Nhà nước”.

Gợi ý

- a) Hãy kể tên một số tôn giáo mà em biết.
- b) Thế nào là quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo ?
- c) Thế nào là mê tín dị đoan ? Tại sao phải chống mê tín dị đoan ?
- d) Pháp luật của Nhà nước ta quy định như thế nào về quyền tự do tín ngưỡng ?
- đ) Theo em, tín ngưỡng, tôn giáo khác mê tín dị đoan như thế nào ?

2 NỘI DUNG BÀI HỌC

a) *Tín ngưỡng* là niềm tin của con người vào một cái gì đó thần bí, hư ảo, vô hình như : thần linh, thượng đế, chúa trời.

b) *Tôn giáo* là một hình thức tín ngưỡng có hệ thống tổ chức, với những quan niệm, giáo lí thể hiện rõ sự tín ngưỡng, sùng bái thần linh và những hình thức lễ nghi thể hiện sự sùng bái ấy.

Các tôn giáo cụ thể còn được gọi là Đạo (đạo Phật, đạo Thiên Chúa, đạo Tin Lành...).

c) *Quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo* có nghĩa là : công dân có quyền theo hoặc không theo một tín ngưỡng hay tôn giáo nào ; người đã theo một tín ngưỡng hay một tôn giáo nào đó có quyền thôi không theo nữa, hoặc bỏ để theo tín ngưỡng, tôn giáo khác mà không ai được cưỡng bức hoặc cản trở.

d) Mỗi chúng ta phải tôn trọng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của người khác :

- Tôn trọng các nơi thờ tự của các tín ngưỡng, tôn giáo như đền, chùa, miếu thờ, nhà thờ...

- Không được bài xích, gây mất đoàn kết, chia rẽ giữa những người có tín ngưỡng, tôn giáo và những người không có tín ngưỡng, tôn giáo, giữa những người có tín ngưỡng, tôn giáo khác nhau.

d) Nghiêm cấm việc lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo, lợi dụng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo để làm trái pháp luật và chính sách của Nhà nước.

e) Mê tín dị đoan là tin vào những điều mơ hồ, nhằm nhí, không phù hợp với lẽ tự nhiên (như tin vào bói toán, chữa bệnh bằng phù phép...), dẫn tới hậu quả xấu cho cá nhân, gia đình và cộng đồng về sức khỏe, thời gian, tài sản và có thể cả tính mạng con người. Vì vậy, cần phải đấu tranh chống mê tín dị đoan.

3 BÀI TẬP

a) Theo em, người có đạo có phải là người có tín ngưỡng không ?

b) Hãy phân biệt tín ngưỡng, tôn giáo với mê tín dị đoan.

c) Những hành vi như thế nào là vi phạm pháp luật về quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo ? Cho ví dụ.

d) Chính sách tôn giáo và pháp luật của Nhà nước ta đã quy định như thế nào về quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo ?

d) Em sẽ làm gì để thực hiện tốt quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của công dân ?

e) Theo em những hành vi nào sau đây thể hiện sự mê tín dị đoan ?

- (1) Xem bói ;
- (2) Xin thẻ ;
- (3) Lên đồng ;
- (4) Yểm bùa ;
- (5) Cúng bái trước khi đi thi để được điểm cao ;
- (6) Thắp hương trên bàn thờ tổ tiên ;
- (7) Đi lễ chùa ;
- (8) Đi lễ nhà thờ.

g) Theo em, trong học sinh hiện nay có hiện tượng mê tín dị đoan không ? Cho ví dụ. Theo em, làm cách nào để khắc phục hiện tượng đó ?